

1. 6. 2016

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Musí mít spolek živnostenské oprávnění?

Titulek článku může znít velice paradoxně. O to paradoxnější je, že některé rejstříkové soudy vyžadují při zápisu spolku předložení živnostenského oprávnění, aniž by blíže zkoumaly, zda má spolek v plánu podnikatelskou činnost skutečně provozovat, či nikoliv.

Vycházím ze dvou konkrétních případů. V prvním si vyšší soudní úředník vyžádal od zakladatelů spolku předložení živnostenského oprávnění k vedlejší hospodářské činnosti, aniž by byl tento požadavek blíže specifikován. V druhém případě si vyšší soudní úředník vyžádal doplnění živnostenského oprávnění s odkazem na přílohu číslo 4 k zákonu č. [455/1991](#) Sb., podle které je „vzdělávání“ obsažené ve stanovách spolku podnikáním a je pro něj tedy nutné doložit ve smyslu § 13 odst. 1 zákona 304/2013 Sb. živnostenské oprávnění s tím, že rovněž stanovy spolku musí obsahovat definici vedlejší hospodářské činnosti jako podnikání.

Spolek upravený § 214 a násl. NOZ je ze své povahy neziskový. Ve smyslu § 217 odst. 2 NOZ může spolek v rámci provozování vedlejší hospodářské činnosti podnikat nebo provádět jinou výdělečnou činnost, je-li její účel v podpoře hlavní činnosti spolku nebo v hospodárném využití spolkového majetku. Podle § 217 odst. 3 NOZ pak lze zisk z činnosti spolku použít pouze pro spolkovou činnost včetně správy spolku.

Z příslušných ustanovení NOZ ani jiných právních předpisů nevyplývá pro spolky povinnost mít živnostenské oprávnění ve smyslu zákona č. [455/1991](#) Sb. nebo jiného předpisu.

V případě druhého spolku soudní úředník správně argumentuje odkazem na zákon č. [455/1991](#) Sb. s tím, že vzdělávání může být podnikáním ve smyslu tohoto zákona. Dále se však bohužel nezabýval textem stanov, kde nebyla jediná zmínka o tom, že by snad mělo být vzdělávání poskytováno spolkem za účelem generování zisku. S ohledem na to, že spolek je ze své podstaty neziskový, by měly být všechny záměry spolku automaticky považovány za neziskové, pokud stanovy nebudou obsahovat výslovnou zmínku o tom, že uvedená činnost bude provozována jako výdělečná ve smyslu zákona č. [455/1991](#) Sb. Ten ostatně podnikatelskou/živnostenskou činnost definuje jako soustavnou činnost provozovanou samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku. Pro posouzení, zda tedy chce spolek podnikat, nestačí mechanický výklad například vzdělávání jako podnikatelské činnosti, ale tento závěr musí být posouzen ve vztahu k formulaci stanov a záměru činnosti spolku.

Doporučující seznam příloh k návrhu na zápisu spolku dostupný na stránkách Ministerstva spravedlnosti^[1] ostatně obsahuje informaci, že živnostenské oprávnění nemusí být vůbec doloženo, pokud nebude podnikání hlavní činností spolku.

Z výše uvedeného je zřejmé, že spolek nemusí dokládat živnostenské oprávnění obecně a ani tehdy, pokud by stanovy obsahovaly záměr podnikání, pokud by toto podnikání bylo vedlejší hospodářskou činností ve smyslu výše citovaných ustanovení. Prakticky identický závěr je pak možné dohledat v usnesení Krajského soudu v Brně sp. zn. L 21399/RD/KSBR ze dne 2.5.2016, ve kterém byl požadavek vyššího soudního úředníka na předložení živnostenského oprávnění změněn tak, že toto být doloženo v případě návrhu na zápis spolku nemusí.

I přes zjevnou právní i faktickou nelogičnost na požadavek živnostenského oprávnění u spolku bych

jeho zakladatelům doporučil následující: Při sepisování stanov spolku jasně uveďte, že činnost bude vykonávána jako nezisková a že spolek nemá za cíl podnikat ve smyslu zákona č. [455/1991](#) Sb. V opačném případě se můžete setkat s požadavkem na doplnění živnostenského oprávnění, pokud si soudní úředník formulace ve stanovách špatně vyloží. V praxi pak podání námitek může založení spolku protáhnout o několik měsíců. Rychlejší je zpětvzetí návrhu a jeho nové podání, které však je zbytečnou administrativou navíc.

Mgr. Jan Mandát

[1] Dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Jak fungují plánovací smlouvy v reálných situacích \(2. díl\)](#)
- [Nejvyšší soud a forma smlouvy o smlouvě budoucí: krok zpět v ochraně právní jistoty?](#)
- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Spoluvlastnictví a správa společné věci](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Promlčení zápůjčky bez určení splatnosti v judikatuře Nejvyššího soudu](#)
- [Rozvod s mezinárodním prvkem a související otázky péče o děti a výživného](#)